

Kapitulasjons- *HD*
avtalen 1940 *22/8-90*

Et innlegg sier at norske myndigheter hevdet at kapitulasjonsavtalen 10. juni 1940 bare gjaldt 6. divisjon. En misforståelse. Tidligere hadde 6. divisjon kapitulert til Dietl. Senere samme dag kapitulerte «samtlige norske stridskrefter» til den tyske sjef i Norge. General von Falkenhorst hadde selv ment å reise til Trondheim for det. Men den norske øverstkommanderende, general Ruge, reiste ikke selv. Han sendte oberstløytnant Roscher Nielsen, som undertegnet avtalen sammen med Falkenhorsts stabssjef oberst Buschenhagen. Det heter i dokumentet at samtlige norske stridskrefter legger våpenene ned og vil ikke ta dem opp igjen mot Tyskland eller Tysklands forbundne så lenge den nåværende krig pågår. Det er ikke tatt noe forbehold om mulige stridskrefter på vei til England.

Regjeringen var reist til England tre dager før, delvis presset og delvis for å redde handselflåten og gullet. Allerede 18. april hadde den franske og den britiske sendemann bedt regjeringen om å få overta handelsflåten. På det tidspunkt var det ingen norsk militærkommando i London, bare en militærmisjon. Den første norske militære sjef i England var general Fleischer fordi Ruge hadde satt seg imot å reise. Hans første stabssjef var A. D. Dahl. En av Fleischers nære medarbeidere ble Aage Pran, senere

sjef for DKØ på Aker gård.

Den 28. juni 1941 inngikk den norske regjering en militær samarbeidsavtale med britene. De norske styrker som etter hvert ble samlet, ble en del av de britiske styrker forsyningsmessig og kommandomesig. Etter internasjonal rett var opprettelsen av norske styrker et klart brudd på kapitulasjonsavtalen med tyskerne 10. juni. Det kan være en av flere grunner til at Norge aldri formelt ble godtatt som «alliert» med de allierte. Det er én unnskyldning for jukset, for å si det med Churchills ord: Krig føres ikke med silkehansker.

Krigen med våpen var slutt i Norge. Det sa kapitulasjonsavtalen klart og greit. Nygaardsvold ønsket ikke uro i Norge, for det ville gå ut over sivilbefolkningen. Etter internasjonal rett har okkupanten all makt. Det er ofte blitt oversett. De allierte var derimot interessert i mest mulig uro i Norge, skape størst mulig problemer for tyskerne. Den formelle krigstilstand opphørte ikke med tyskernes kapitulasjon på Lillehammer 8. (egentlig 9.) mai 1945, den varte til 9. juli 1951 da Vestmaktene ønsket et gjenopp- rustet Tyskland som partner i NATO.

Norge var blitt trukket inn i en krig av Vestmaktene.

Anton Olstad

Kapitulasjons- **avtalen**

I tirsdagens hørneinnlegg fra E.S. om kapitulasjonsavtalen av 10.6.1940 var det blitt en trykkfeil. Et «noen» var blitt til «nok». Siste setning skulle avsluttes med «...da det ikke har vært noen forhandlinger om fred». Vi beklager.

Red.

110253